

Lasy o wiodącej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Gryfino

MARCIN DZIUBAK

Puszcza Bukowa a gospodarka leśna

POZYSKANIE DREWNA W PUSZCZY BUKOWEJ*

Planowany i wykonany rozmiar pozyskania wg planu urządzenia lasu - 2007-2016

Plan Średnioroczny	Wykonanie Średnioroczne	%
57 663	54 338	94

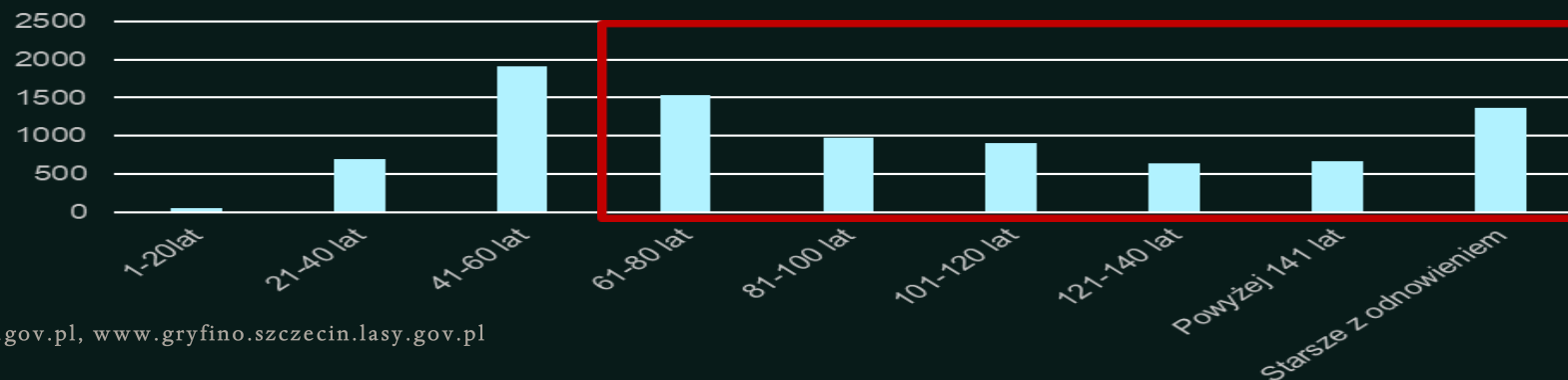
Planowany i wykonany rozmiar pozyskania wg planu urządzenia lasu - 2017-2026

Plan Średnioroczny	Wykonanie Średnioroczne (2017-2024)	%
58 388	49 249	84

Realizacja pozyskania drewna jest mniejsza niż prognozowana w planie urządzenia lasu – decydują potrzeby pielęgnacyjne

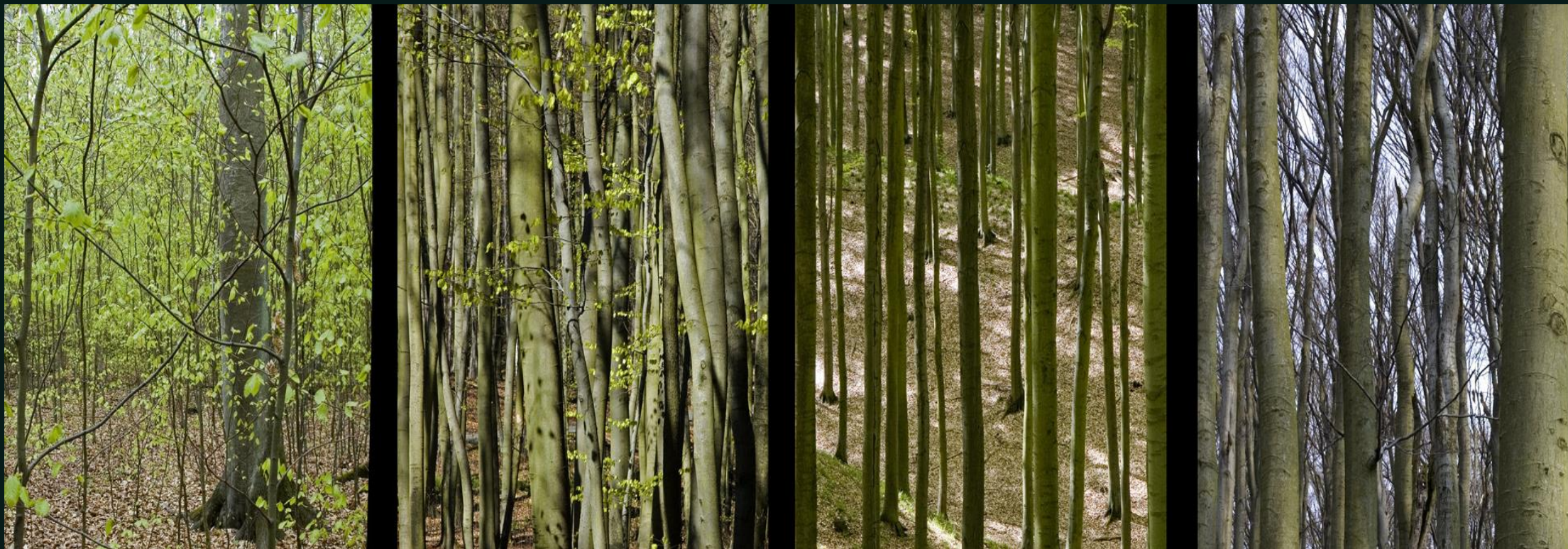
Przeciętny wiek drzewostanów w Puszczy Bukowej (Obręb Rozdoły) w kolejnych rewizjach urządzenia lasu – ciągle rośnie

Stan na							
01.10. 1963r.	01.10. 1973r.	01.01. 1985r.	01.01. 1997r.	01.01. 2007r.	01.01. 2017r.	*01.01. 2027r.	*01.01. 2037r.
67	68	72	77	85	89	88	89

ROŚNIE ZAPAS I ZASOBNOŚĆ PUSZCZY*

	Stan na 01.01.1973r.	Stan na 01.01.1985r.	Stan na 01.01.1997r.	Stan na 01.01.2007r.	Stan na 01.01.2017r.
Zapas (m ³)	2 135 524	2 318 532	2 702 819	3 091 678	3 272 721
Zasobność (m ³ /ha)	252	268	307	354	370

Martwe drewno

Wskaźnik miąższości martwego drewna dla **Nadleśnictwa Gryfino** wynosi **9,1 m³/ha**, natomiast dla **Obrębu Rozdoły** wynosi blisko **14,5 m³/ha**, gdzie średnia miąższość martwego drewna dla RDLP w Szczecinie wynosi ok. 5,9 m³/ha, a w Lasach Państwowych 4,7 m³/ha (PUL Nadl. Gryfino 2017-2026, WISL 2024).

Wskaźnik ten w ciągu obecnego PUL znacznie wzrasta, z uwagi na pozostawianie obalanych drzew niebezpiecznych wzdłuż szlaków turystycznych i dróg publicznych (w granicach 2-3 tyś. szt. rocznie na terenie całego nadleśnictwa) oraz w wyniku pozostawiania biogrup, ekotonów, drzew biocenotycznych i przestojów (www.gryfino.szczecin.lasy.gov.pl).

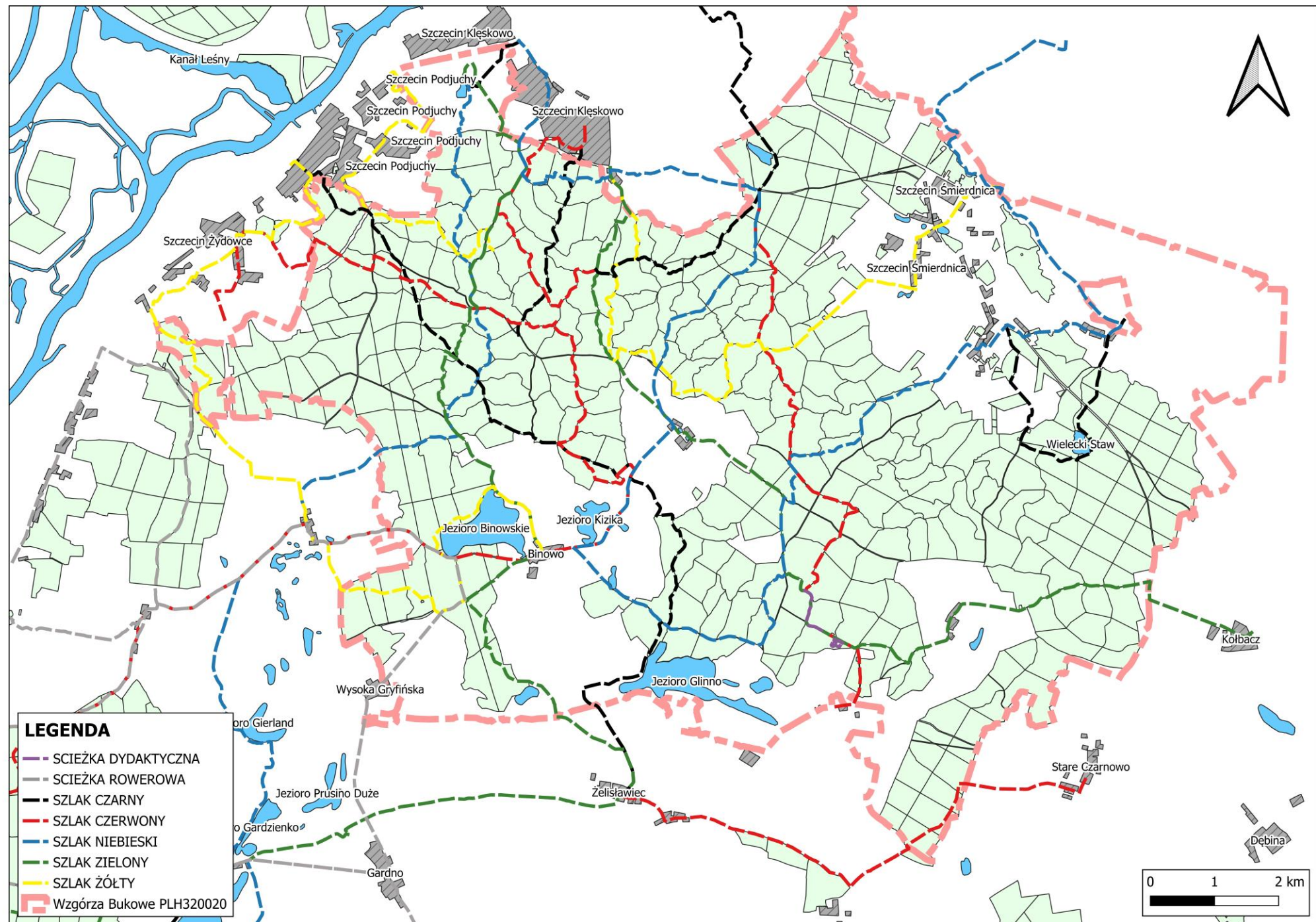

Turystyka i odpowiedzialność

"Przed szkolaki z opiekunką bawiły się na pniu". Nowe fakty ws. wypadku w Szczecinie

Autorzy: Aneta Łuczowska, Krzysztof Zasada

Piątek, 29 marca (10:02)

Aktualizacja: Piątek, 29 marca (12:43)

To nie ułamany konar przyniósł czwórkę przedszkolaków i ich opiekunkę w Szczecinie. Lasy Państwowe podają, że dzieci bawiły się na ściętym pniu, który się na nie stoczył.

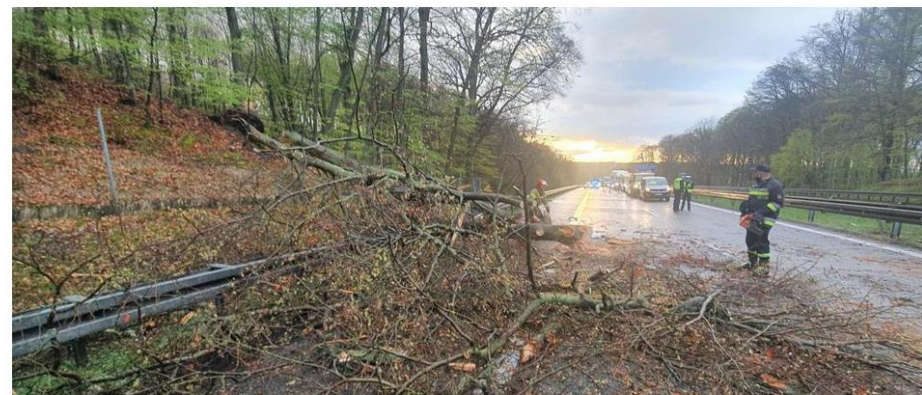

Policja na miejscu wypadku

[< Powrót](#)

Powalone drzewo na autostradzie A6

04.05.2021

[/ Artykuły](#) / [Powiat Gryfiński](#) / [Gryfino](#) / [Wypadek motocyklisty jak z horroru. Drzewo zaatakowało motoc...](#)

Wypadek motocyklisty jak z horroru. Drzewo zaatakowało motocyklistę

112

Powiat Gryfiński

Gryfino

Stare Czarnowo

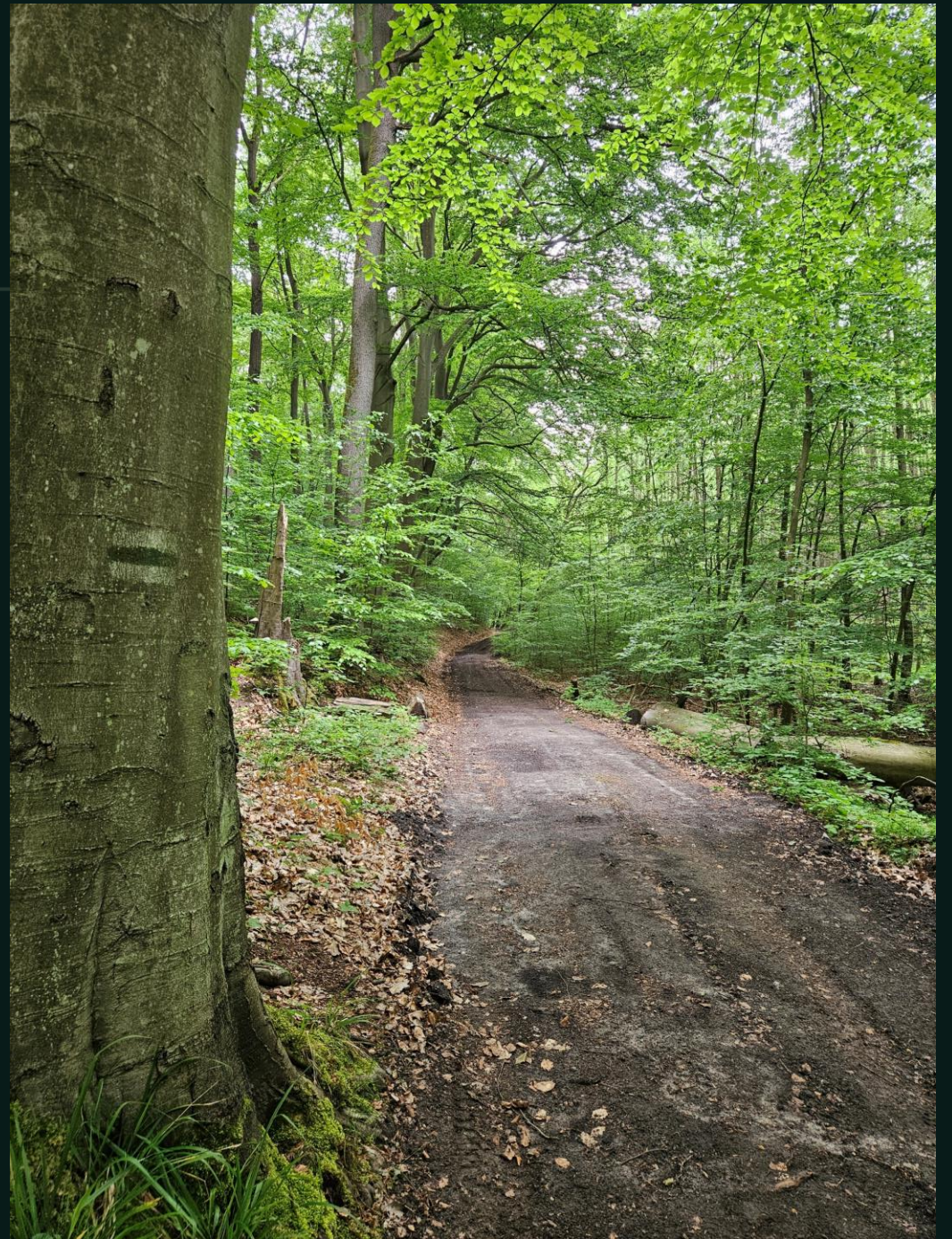
Poniósł śmierć na miejscu. Wydaje się niewiarygodne, ale właśnie na motocyklistę przewróciło się drzewo – mówi nam oficer prasowy Jakub Kuźmowicz z KPP Gryfino.

[igryfino.pl](#) | [Dołącz do nas na Facebooku](#) 12.06.2023 15:30

skiego
jeździe
y spadło
go

Status Puszczy Bukowej

Skutki i zagrożenia utrzymania obecnego statusu Puszczy Bukowej lub wyłączenia jej z użytkowania, uwzględniając zmiany klimatu

- Obniżenie odporności drzew, szczególnie na susze i długotrwałe upały, może mieć wpływ na ich zamieranie i w konsekwencji na zmiany składów gatunkowych drzewostanów – najbardziej wrażliwe gat.: So zw., Św posp. i Bk zw. (Debel i in. 2021, Jagodziński i in. 2021, Holeksa 2022, Jagodziński 2022)
- Stosunkowo rzadkie lata nasienne buka (raz na 5-12 lat). Upały i susze mogą doprowadzić do niedorozwoju zarodka i tym samym braku odnowień (Banach i in. 2012). W klimacie umiarkowanym, nasiona większości gatunków drzew i krzewów, po dojrzeniu znajdują się w stanie spoczynku fizjologicznego i do ich wykiełkowania potrzebują odpowiedniej temperatury i wilgotności (Walck i Jastrzębowski 2022)

Skutki i zagrożenia utrzymania obecnego statusu Puszczy Bukowej lub wyłączenia jej z użytkowania, uwzględniając zmiany klimatu

- Według badań Puchałki (2014) w rezerwacie „Kołowskie Parowy” ochrona bierna buczyn nie sprzyja zachowaniu bioróżnorodności roślin naczyniowych, gdyż silne zacienienie może przyczyniać się do ustępowania nie tylko światłożądnych gatunków, ale także tych związanych z cienistymi lasami liściastymi z klasy *Querco–Fagetea*
- W związku z powyższym, należy się spodziewać, iż objęcie ochroną bierną całej Puszczy Bukowej będzie miało wpływ na zmniejszenie różnorodności biologicznej roślin naczyniowych w tym obszarze
- Do podobnych wniosków doszła Łysik (2008) w badaniach nad lasami bukowymi w Ojcowskim Parku Narodowym
- Natomiast zwiększy się bioróżnorodność bezkręgowców, grzybów, porostów i innych organizmów związanych z martwym drewnem (Domian i Kędra 2010)

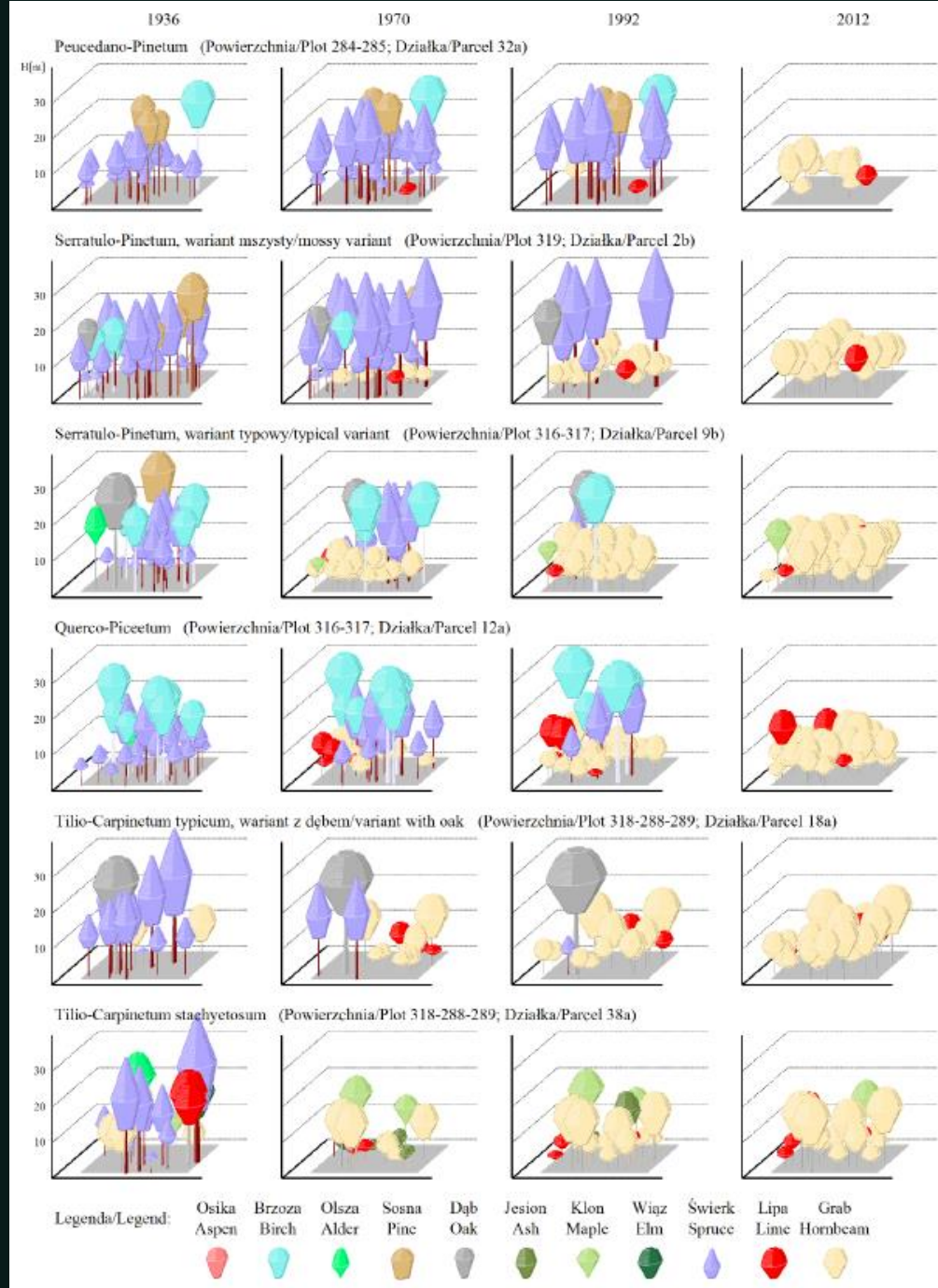

Skutki i zagrożenia utrzymania obecnego statusu Puszczy Bukowej lub wyłączenia jej z użytkowania, uwzględniając zmiany klimatu

- Ochrona bierna może doprowadzić do uproszczenia budowy i składu gatunkowego drzewostanów w okresie długofalowym (Brzeziecki 2021)
- Może nastąpić również zachwianie stanu równowagi populacji w poszczególnych klasach wieku, jak niedobór młodych osobników, które mogłyby zastąpić stare drzewa, gdy te, prędzej czy później, zamrą (Brzeziecki 2021)
- Podaż nasion Bk może być niewystarczająca albo silna presja zwierzyny może spowodować w okresie długofalowym selektywną eliminację niektórych gatunków, w tym Bk (Brzeziecki 2021)

Ryc. Przykłady upraszczania budowy i składu gatunkowego drzewostanów reprezentujących szeroki zakres warunków siedliskowych i typów zbiorowisk roślinnych występujących na stałych powierzchniach badawczych w 'Rezerwanie Ścisłym' Białowieskiego PN, w wyniku zdominowania procesów odnowienia naturalnego przez ograniczoną liczbę gatunków drzew leśnych (głównie grab) (za Brzeziecki i in. 2018a, por. także Brzeziecki i in. 2020, Brzeziecki 2021).

Co dalej z Puszczą Bukową ?

Propozycje i wnioski

- Wobec zachodzących już i spodziewanych zmian klimatu, uznanie ochrony biernej i tak samo ważnej ochrony czynnej, (w tym zbliżonej do natury gospodarki leśnej) jest zgodne z zasadą rozpraszania ryzyka w sytuacji, w której jest wiele niewiadomych. Jest to szczególnie ważne w Europie, gdzie resztki ekosystemów zbliżonych do naturalnych są otoczone rozległymi obszarami poddanymi silnej antropopresji (Holeksa 2022)
- Dla zachowania bioróżnorodności flory naczyniowej lasów bukowych istotne są zaburzenia w strukturze drzewostanu różnicujące warunki świetlne. W przypadku lasów gospodarczych i dawniej zagospodarowanych o wyrównanej strukturze wiekowej drzewostanów rolę zaburzeń pełnią np. rębnie, linie podziału powierzchniowego i pobocza dróg (Puchałka 2014, Holeksa 2022)

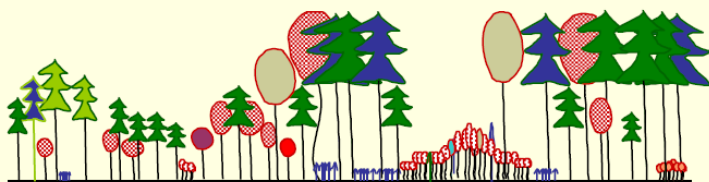
Propozycje i wnioski

- Prowadzenie w Puszczy Bukowej hodowli lasu bliskiej naturze, jako koncepcji adaptacji lasów do zmian klimatycznych, m.in. poprzez:

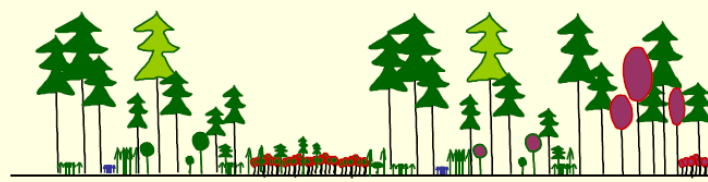
- kształtowanie zróżnicowanej struktury poziomej i pionowej drzewostanów,
- bezzrębowy system gospodarowania,
- kształtowanie drzewostanów różnowiekowych,
- konsekwentne pozostawianie martwych drzew i ochrona najstarszych drzew,
- zachowanie bioróżnorodności fauny i flory

(Brzeziecki 2008, Szmyt 2021)

WPROWADZENIE RĘBNI STOPNIOWYCH I PRZERĘBOWYCH

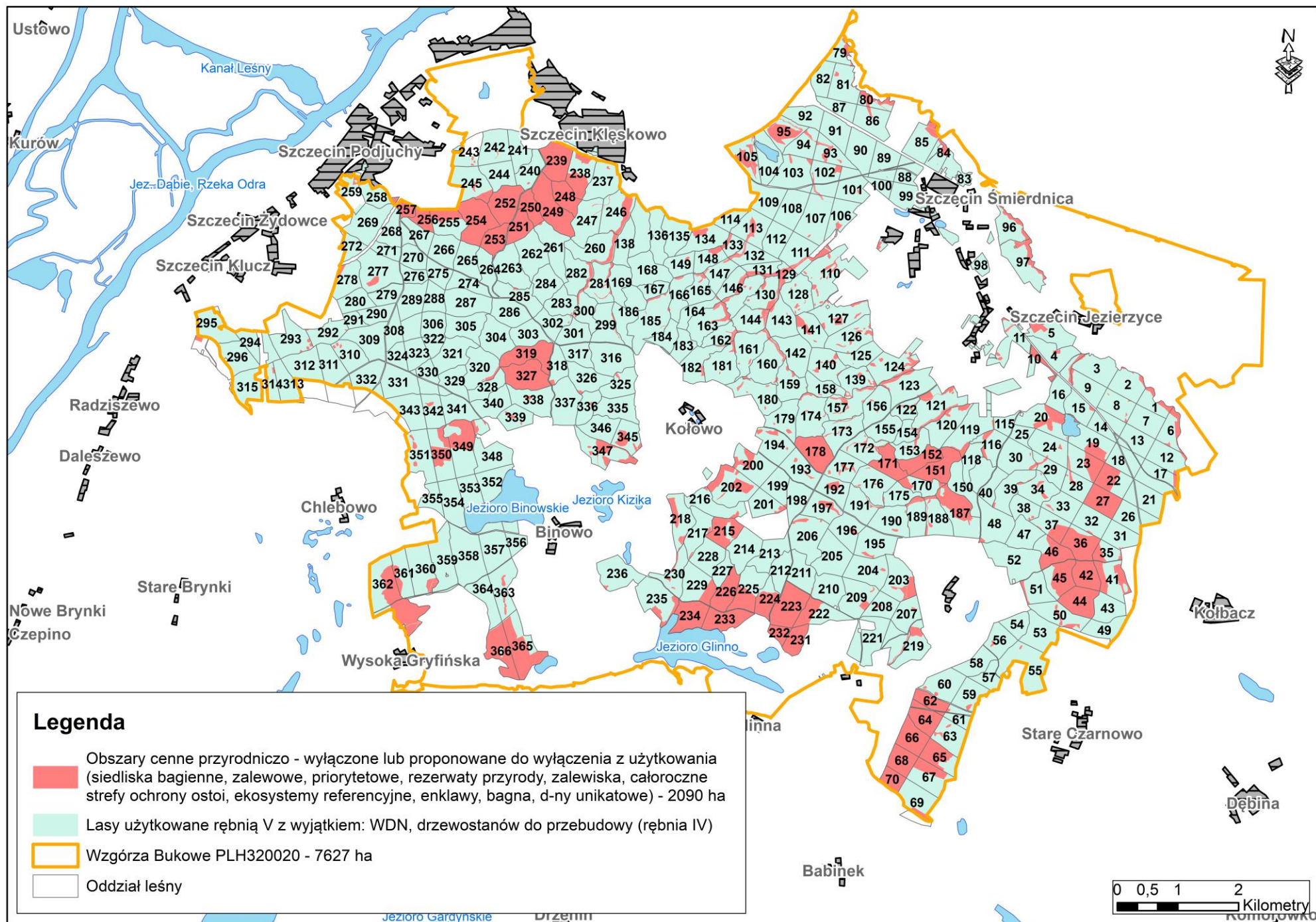

Stopniowa udoskonalona (IVd)

Kępowo – przerębowa (Vb)

Bibliografia:

1. Banach J., Skrzyszewska K., Kempf M. 2012. Zmienność genetyczna i gospodarka nasienna. W: Skrzyszewski J. (red.) Buk zwyczajny. Hodowla. PWRiL Warszawa 2012: 75-99.
2. Brzeziecki B. 2008. Podejście ekosystemowe i półnaturalna hodowla lasu (w kontekście zasady wielofunkcyjności lasu). Studia i Materiały CEPL w Rogowie 19,3: 41-54.
3. Brzeziecki B. 2021. Konsekwencje objęcia ochroną ścisłą znacznych obszarów leśnych Polski (wdrożenie jednego z celów unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności do 2030 roku - objęcie ścisłą ochroną 10% obszarów lądowych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów), ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia spowodowanego zmianami klimatycznymi oraz niekorzystnymi zmianami sukcesyjnymi zbiorowisk leśnych. Ekspertyza wykonana na podstawie umowy nr EZ.271.2.6.2021 zawartej w dniu 10 lutego 2021 r. pomiędzy Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych a Instytutem Nauk Leśnych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Warszawa, luty 2021.
4. Debel A., Meier W.J.-H., Bräuning A. 2021. Climate signals for growth variations of *F. sylvatica*, *P. abies*, and *P. sylvestris* in southeast Germany over the past 50 years. *Forests*, 12(11): 1433.
5. Domian G., Kędra K. 2010. Bierna ochrona przyrody a bioróżnorodność na przykładzie Puszczy Bukowej koło Szczecina. *Przegląd Przyrodniczy* XXI, 2: 52-78.
6. Holeksa J. 2022. Czynna i bierna ochrona przyrody a zmiany klimatu. W: Wpływ zmian klimatu na środowisko leśne. Zimowa Szkoła Leśna przy Instytucie Badawczym Leśnictwa, XII Sesja, Sękocin Stary, 15-17 marca 2022 r.: 529-564.
7. Jagodziński A.M., Pietras M., Iszkuło G., Chmura D.J., Ratajczak E. 2021. W czasie suszy szosa sucha. A co się dzieje w lesie? *Forum Akademickie*, 5: 35-39.
8. Jagodziński A.M. 2022. Różnorodność biologiczna ekosystemów leśnych a zmiany klimatyczne. W: Wpływ zmian klimatu na środowisko leśne. Zimowa Szkoła Leśna przy Instytucie Badawczym Leśnictwa, XII Sesja, Sękocin Stary, 15-17 marca 2022 r.: 18-45.
9. Łysik M. 2008. Ten years of change in ground-layer vegetation of European beech forest in the protected area (Ojców National Park, south Poland). *Pol. J. Ecol.* 56 (1): 17-31.
10. Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gryfino na lata 2017-2026, wersja elektroniczna <https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-gryfino/plan-urządzania-lasu>.
11. Puchałka R. 2014. Zmiany w dwóch zespołach buczyn pomorskich w rezerwacie Kołowskie Parowy (Puszcza Bukowa) w latach 1985-2006. *Sylwan* 158 (9): 695-703.
12. Rostek K., Drozdowski S. 2024. Ewolucja hodowli lasu w oparciu o badania naukowe. Prezentacja multimedialna. Sękocin Stary, 12.03.2024.
13. Szmyt. J. 2021. Proekologiczna hodowla lasu w wielofunkcyjnym leśnictwie. Prezentacja multimedialna. Katera Hodowli Lasu. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.
14. Walck J., Jastrzębowski S. 2022. Kielkowanie nasion w zmieniającym się klimacie. W: Wpływ zmian klimatu na środowisko leśne. Zimowa Szkoła Leśna przy Instytucie Badawczym Leśnictwa, XII Sesja, Sękocin Stary, 15-17 marca 2022 r.: 253-261.
15. Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasów w Polsce. 2024. Wyniki za okres 2019-2023. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Sękocin Stary, marzec 2024 r.

Strony www:

1. www.gryfino.szczecin.lasy.gov.pl/ [dostęp 05.10.2024].
2. www.web.silp.lasy.gov.pl/ [dostęp 05.10.2024].

Dziękuję

